

Onderwerp Reactie initiatiefvoorstel inkoop jeugdhulp

Steller H.J. de Boer

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 60 43 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 2-12-2020

Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij geven wij u ons preadvies op het initiatiefvoorstel van de SP met betrekking tot de inkoop jeugdhulp. Het verheugt ons dat er in de gemeenteraad zo actief wordt meegedacht in dit zo complexe dossier. Wij praten graag verder met u over de inhoud en het proces van de nieuwe inkoop van de jeugdhulp en de veranderingen die wij daarin willen realiseren.

Partnerschap en samenwerking zijn sleutelwoorden in dit proces. Daarnaast gaat het ook over opdrachtgeverschap vanuit de gemeente, duidelijke financiële kaders voor aanbieders en gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor de afgesproken doelen. Op basis van wat wij lezen in het initiatiefvoorstel concluderen wij dat u onze visie op de jeugdhulp en de inkoop in grote lijnen deelt. In het initiatiefvoorstel is mooi aansluiting gezocht bij het Koersdocument visie inkoop jeugdhulp gemeente Groningen. Op dit moment werken we uit wat er nodig is om de doelstellingen in het Koersdocument te realiseren, en de consequenties die dit heeft voor de uitvoering. Het is dus werk in uitvoering, en wij hopen dan ook op uw begrip voor het feit dat wij u hierover nog niet volledig kunnen bijpraten.

In deze brief geven wij puntsgewijs een reactie op de stellingen in het initiatiefvoorstel. Tevens lichten wij het proces toe en de wijze waarop wij u hierbij willen betrekken.

- 1. We stappen af van het Open House systeem en beperken de marktwerking. Geen winstoogmerk meer in de jeugdhulp maar daadwerkelijk de jeugdige centraal. Wij zijn voor subsidiëring van ondersteuning en hulpverlening en aanbesteding bij behandeling/specialistische jeugdhulp.*

De marktwerking in de zorg, en daarmee ook de wettelijke (rand)voorwaarden die voor de Inkoop Jeugdhulp gelden, is een gegeven dat vanuit het Rijk is bepaald. Europese aanbestedingsregels leggen hierbij nog extra beperkingen op. Er zijn voor ons als gemeente dus nauwelijks beïnvloedingsmogelijkheden om marktwerking te beperken. Bovendien gaat het om een groot volume waarbij een transparante procedure met gelijkwaardige kansen voor alle partijen belangrijk dan wel voorgeschreven is. Zonder transparantie daarin is er een groot risico op beroepsprocedures. Hierbij nemen we ook de voorbeelden uit het land in ogenschouw.

Kijkend naar de huidige Open House structuur gaat onze voorkeur nu uit naar meer taakgerichte financiering. De mogelijkheden en de onmogelijkheden en de voor- en nadelen van de verschillende financieringsvormen zijn uiteraard een belangrijk onderdeel van de verdere uitwerking Inkoop Jeugdhulp. De uitwerking van de verschillende varianten zal aan de Raad worden voorgelegd.

- 2. De jeugdige en het gezin worden geholpen het dagelijks leven draaiende te houden en leren omgaan met niet al te complexe gedragsproblemen. De uitvoering van deze ondersteuning en hulpverlening brengen we onder in de wijken bij WIJ-teams. Dan kan samenhang plaatsvinden met andere taken die door WIJ worden uitgevoerd zoals armoedebestrijding, huishoudelijke hulp en welzijn.*

Bij de uitwerking van de inkoop jeugdhulp horen ook de positie en daarmee samenhangende taken van WIJ. Dit vraagt nog veel nadere uitwerking, in nauw overleg en afstemming met alle betrokkenen.

- 3. Als de WIJ organisatie daardoor te groot, onherkenbaar, bureaucratistisch of log wordt zetten we stadsdeelsgewijze stedelijk samenwerkende organisaties op waar bewoners zeggenschap in hebben.*

Wat de beste manier is om laagdrempelig en goed toegankelijk zorg op wijk- en buurtniveau te organiseren en daarmee het informele netwerk rondom onze bewoners te verstevigen, is zeker onderdeel van het onderzoek naar de verschillende inkooptrajecten. Daarom willen we nu geen extra lagen in de jeugdhulp creëren waardoor het onoverzichtelijker wordt. We zijn het met u eens dat het van belang is dat de stichting WIJ op een goede manier haar taken kan uitoefenen. Zoals hierboven beschreven, vraagt dit in de komende tijd nog nadere uitwerking.

- 4. Ondersteuning en hulpverlening is indicatieloos beschikbaar op lumpsum basis en in omvang mee golvend met de wisselende ondersteuningsbehoefte van gezinnen en jeugdigen.*

In het Koersdocument beschrijven wij bij ambitie 3 en 4 dat jeugdhulp beschikbaar moet zijn zonder ingewikkelde procedures en dat de ondersteuning

direct zou moeten kunnen beginnen. Dit betekent dat waar nodig de expertise van de gecontracteerde aanbieders kan worden betrokken, zoveel mogelijk indicatieloos en qua verantwoording zo eenvoudig mogelijk. De financieringsvorm moet hierbij ondersteunend zijn.

5. *Behandeling, stedelijk of regionaal, brengen we onder bij een aantal, op een sociaal/ psychische probleemgebied gespecialiseerde organisaties die op prijs en kwaliteit aanbesteden.*

Wij willen zo min mogelijk (extra) lagen in de uitvoering; we zoeken dus vooral naar de verbinding tussen WIJ, begeleiding en behandeling. De aanbieder verleent binnen de kaders van taakgerichte financiering passende ondersteuning/ behandeling. Zoals wij in het koersdocument hebben verwoord, willen wij daarvoor een specialistische schil om WIJ inrichten. Kwaliteit is daarbij uiteraard een belangrijk criterium. Wij zorgen ervoor dat dit voor de Stichting WIJ uitvoerbaar blijft. We laten daarbij ook de cliëntervaring meewegen.

6. *Een deel van het jeugdhulp budget maken we vrij voor preventieve (welzijns-) activiteiten voor jeugdigen en jongeren o.a. de risicogroepen in diverse wijken.*

Dit is staand beleid. Al een aantal jaren wordt een deel van het jeugdhulpbudget ingezet voor preventieve voorzieningen en activiteiten gericht op risicogroepen. Als daar meer nodig is dan nu beschikbaar is, vraagt dat een politieke afweging en keuze.

7. *Herintroductie van de functie gezinsverzorging: praktische ondersteuning op diverse leefgebieden in gezinnen en er op gericht het “kunstje” over te dragen cq. te leren aan gezinsleden.*

Er is door een aantal raadsfracties gezamenlijk een initiatiefvoorstel ingediend. Hier zullen wij afzonderlijk op reageren.

8. *Vertrouwen in de medewerker is pijler voor effectiviteit en kwaliteit van ondersteuning en hulpverlening. Kennis van de lokale situatie is onmisbaar. Kennis en vertrouwen opbouwen kost tijd. Daarom gaan we snelle wisseling van medewerkers fors tegen. Dat geldt trouwens ook voor de wijkagent, onderwijzend personeel etc. Vertrouwde gezichten zijn de sleutel voor succes.*

Dit kunnen wij vanuit onze optiek en positie alleen maar onderschrijven en wij sturen daar dan ook op. Daarbij moeten we ook erkennen dat niet alles wat hierboven wordt genoemd binnen onze invloedssfeer ligt.

9. *Registratie is bedoeld om de kwaliteit van werk te verbeteren. Verantwoording en afrekening is meegenomen en niet leidend in het registratieproces.*

We zijn het met u eens dat een te grote nadruk op administratieve taken de praktische uitvoering kan frustreren. Dat laat onverlet, dat een zinnige invulling van registratie en administratie gezinnen juist ook adequater kan helpen. Wij verwijzen u voor onze inzet op dit punt graag naar de leidende principes zoals wij die hebben verwoord in het Koersdocument: gewoon doen, gewoon eenvoudig, gewoon thuis en dichtbij, en altijd veilig. De inkoop zullen wij hierop inrichten.

10. *Afstemming en samenwerking tussen jeugdhulp, onderwijs, schuldhulpverlening, activering, wijkaccommodaties of huisartsenhulp in wisselende combinaties is vaak te vrijblijvend of moeizaam. “Afdwingen” moet door de gebiedsteams gedaan worden waarbij WIJ leidend is.*

Wij geloven niet dat het afdwingen leidt tot betere afstemming en samenwerking. Afstemming en samenwerking ontstaan door co-creatie, in partnerschap en dialoog, door organische groei, gevoed door vertrouwen in elkaar, elkaars deskundigheid en elkaars medewerkers. Het laten groeien door middel van het leren van goede voorbeelden en die uitbreiden, en dit alles binnen het afgesproken inhoudelijke, financiële en tijds kader. Dat vraagt duidelijk opdrachtgeverschap vanuit de gemeente, met een gezamenlijk doel en de juiste financiële prikkels om de samenwerking en het partnerschap te stimuleren. Zo hebben wij het ook verwoord in ons Koersdocument.

Lokaal – regionaal en NvO

Op dit moment onderzoeken wij welk deel van de jeugdhulp wij als gemeente zelf willen organiseren/ inkopen en welk deel we samen met de andere Groninger gemeenten door de RIGG willen blijven inkopen. Dit in een combinatie van Open House en het werken met preferente partners. De verblijfsfuncties en de (boven)regionale (zeer) specialistische jeugdhulp zullen wij in ieder geval gezamenlijk blijven doen. Dit is mede in het licht van de door de VNG geïnitieerde Norm voor Opdrachtgeverschap, die voorschrijft dat gemeenten op de specialistische jeugdhulp nauw moeten samenwerken in verband met de noodzaak van het dekkend zorglandschap.

Proces

Wij hebben de afgelopen tijd meermalen de beoogde nieuwe wijze van inkoop van de jeugdhulp met u besproken. Op dit moment schatten wij in dat de nieuwe wijze van inkoop jeugdhulp vanwege de genoemde Norm voor Opdrachtgeverschap en de hiervoor noodzakelijke regionale afstemming niet per 1-1-2022 haalbaar is, maar dat deze op zijn vroegst vanaf 1-7-2022 zal ingaan. U bent hierover in een eerder stadium al informeel geïnformeerd.

Tijdens de bestuurlijke werkconferentie op 25 september jl. is gebleken dat de Groninger gemeenten het op hoofdlijnen eens zijn over de visie op inkoop. Dat zij doorgaan met de transformatie en de gezamenlijke regionale inkoop van in elk geval het hoog specialistische jeugdstelsel. Zij willen allen meer

regie vanuit de gemeenten en willen allen met substantieel minder aanbieders werken. Er loopt nu een discussie over de uitwerking van de nieuwe regiovisie en de opdracht voor de specifieke onderdelen van de inkoop, alsmede het tempo waarin de nieuwe inkoop kan worden gerealiseerd. De Groninger gemeenten willen die zoektocht graag samen vormgeven, rekening houdend met en met respect voor de lokale wensen en belangen. Het behoud van een goed en breed ingericht regionaal zorglandschap is hierbij ook voor de gemeente Groningen van groot belang.

Dat betekent dat er meer tijd nodig is om deze discussie te beslechten, en dat in 2020 nog geen formeel besluit kan worden genomen. Streven is om het besluitvormingsproces in de eerste helft van 2021 af te ronden. Dit heeft tot gevolg dat er onvoldoende tijd is om voor 1-1-2022 te komen tot een zorgvuldig inkoop- of aanbestedingstraject van een nieuw inkoopmodel. Deze zal op zijn vroegst vanaf 1-7-2022 ingaan.

Uw raad wordt op verschillende momenten betrokken in het proces van de gedachtenvorming en besluitvorming met betrekking tot de inkoop. De volgende momenten zijn in dit proces gepland:

- In februari 2021 vindt een beeldvormende sessie met uw raad plaats, waarbij wij u zullen bijpraten over de stand van zaken en de te maken keuzes.
- In maart 2021 is een meningsvormende sessie gepland, waarbij wij ook de resultaten van de regionale bestuurlijke conferentie van februari met u zullen delen.
- Besluitvorming door uw raad vindt plaats in juni/ juli 2021.

Concluderend

Verskillende aanbevelingen in dit initiatiefvoorstel passen binnen de uitgezette lijnen van het Koersdocument. Andere behoeven nog nadere uitwerking of nader onderzoek, omdat we de consequenties nog niet kunnen overzien. Om die reden willen wij dit initiatiefvoorstel betrekken bij het lopende traject van de Inkoop Jeugdhulp. We adviseren u dan ook om het voorstel niet over te nemen.

Wij gaan ervan uit u hiermee voor nu voldoende te hebben ingelicht.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

